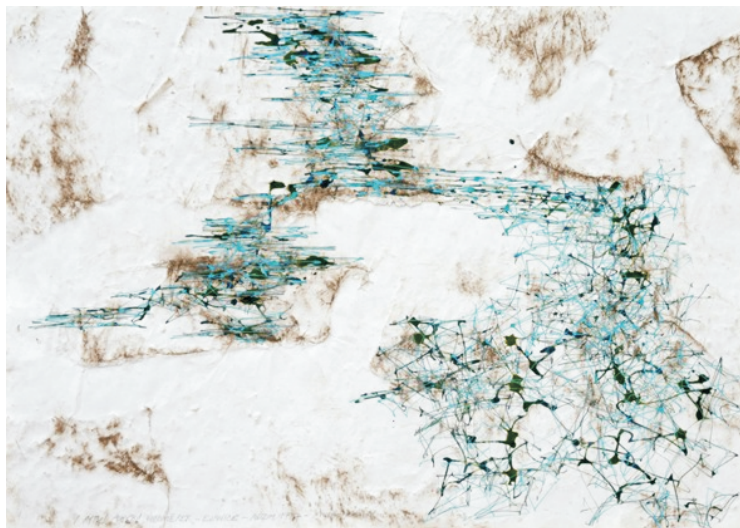

...Je to tedy opět vztah mezi řádem a neřádem, mezi objektivním a subjektivním, který zde výtvarník demonstruje — a zároveň implikuje představu skrytého řádu, řádu pod povrchem zdánlivě náhodným a chaotickým, řádu, který pouze někdy, v některém okamžiku, je zcela zřejmý. Toto vědomí „řádu v pozadí“, skrytého řádu, je tím, co bezprostředně spojuje Maurovy rastrové obrazy s jeho stínovými obrazy a kresbami, jimž je věnována brněnská výstava, i s menšími kresebnými cykly, které — stejně jako „stínovky“ — vizualizují některé elementární přírodní procesy. „Stínovky“, jak jim autor říká, vznikaly v minulých dvou letech — je to rozsáhlý soubor obrazů a kreseb jednotného formátu 122 x 122 centimetrů; všechny jsou realizovány tak, že na desce, zafixované na zvoleném místě, autor rytím do měkké vrstvy nanesené bílé barvy nebo kresbou perem zaznamenává v určitých časových intervalech posouvání a proměny obrysu stínu. Jeho „předlohy“ jsou ty nejjednodušší - část kmene stromu nebo jeho větev, obrys koruny, „světýlka“ vznikající v husté struktuře listů stromu nebo travin, obrysy skály nebo balvanu, detail obrysu stohu s trčícími stébly slámy. Důležitý není výchozí tvar, jeho vizuální atraktivnost, ale proměny, které v průběhu času nastávají. Stín se mění neustále a umělec si musí zvolit pravidlo, které mu dovoluje tyto proměny vizualizovat. Je to určitý časový interval (třeba dvě minuty), někdy také počet sekvencí, které chce zaznamenat. V průběhu práce se ukázalo, že k ní nelze přistupovat s apriorními představami o výsledku. Velmi brzy se autor vzdal „hledání“ určitého obrysu, určitého tvaru — naopak, naprosté podřízení se přírodnímu prostředí, nemotivova-

Milan Maur: V rytmu pohybu vodoměrek, kresba nalezeným přírodním pigmentem, tužkou a akrylovou barvou na papír, 62 x 88,5 cm, podzim 1997

nost volby určitého detailu (velmi blízká cageovskému principu neurčenosti) se ukázala nosná. Žádný detail není v přírodě dominantní, všechny mohou být pouze dokumentem určitého přírodního fenoménu; mnohem více než ryze gnoseologický má současná Maurova tvorba ontologický charakter — je artikulací bytí člověka jako součásti přírody, jeho zařazení se do rytmu přírodních procesů a dějů (nebo alespoň pokusem o to)...

Jiří Valoch, v katalogu výstavy Milan Maur: Obrazy, kresby, Galerie mladých, Brno, 1985

Geofyzikální ústav AV ČR, v.v.i.
Archiv výtvarného umění, o.s.

Vás srdečně zvou
na třicátou druhou výstavu cyklu
Setkávání

Milan Maur

Záznamy pohybu

(kresby, digitální fotografie)

Ronsardovu báseň Rossignol mon mignon
zhudebněnou Albertem Rouselem přednesou
Jana Jarkovská (flétna) a Terezie Švarcová (soprán)

zahájení ve středu 27. dubna 2011
v 16:30 hodin

otevřeno 28. dubna - 26. května 2011
po-pá 8.00-16.00 hodin

Geofyzikální ústav AV ČR
Boční II, 140 00 Praha 4-Spořilov
www.ig.cas.cz
www.artarchiv.cz

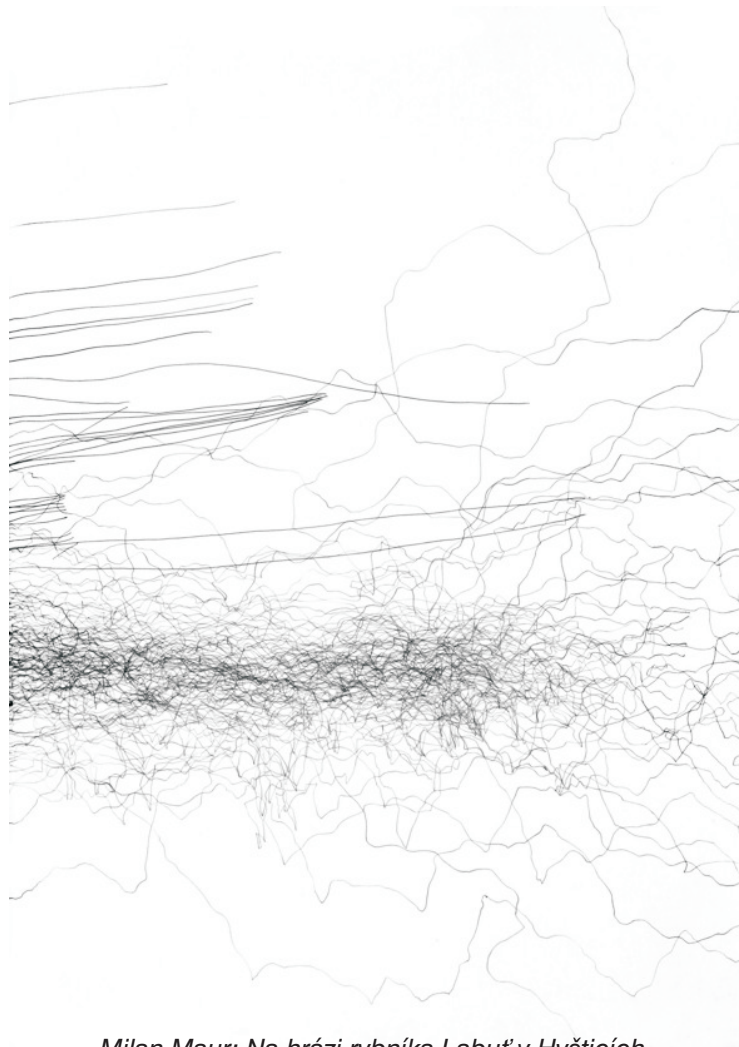
Výstavy Setkávání v GFÚ podporuje MČ Praha 4.

Milan Maur se v 80. letech zařadil mezi čelní představitele konceptuálního umění orientovaného na přírodní tematiku. K výtvarnému umění se dostal jako ryzí amatér. Spolu s dalšími školenými (Václav Malina) i neškolenými malíři a malujícími teoretiky (Bronislav Losenický, Vladimír Venda) navštěvoval na přelomu 70. a 80. let výtvarný kroužek, který v Plzni po svém penzionování vedl Jiří Patera, mnohaletý asistent Martina Salcmana na pražské pedagogické fakultě. Adepti si zde osvojovali základy obrazové kompozice, postavené na plošné malbě výrazně koloristického ladění.

Důležitým impulsem pro Maurovu tvorbu bylo několik prázdninových cest do Bulharska na počátku osmdesátých let. Pohled v některých obrazech sestupuje pod horizont, takže pouze srovnáním s dalšími obrazy tohoto cyklu zjistíme, že zdánlivě abstraktní tvarosloví je transformovaným krajinným motivem. Maur si tu vyzkoušel barevné řešení, založené pouze na jedné barvě. Jestliže v těchto obrazech dominovaly rozžhavené žlutě, v následujícím cyklu Sušení prádla převládají studené barevné škály. Zkoumání kompozičních pravidel zde začíná převažovat nad potřebou spontánní plenérové malby a autor nakonec dospívá k meznímu problému – řešení vztahu dvou bílých ploch. Zde už však nejde o obraz, nýbrž o kolážovaný objekt, byť se stejným názvem.

Následně se už obrátil k ryze konceptuální problematice, vždy však spojené s nějakým

Milan Maur: Na hrázi rybníka Labuť v Hyšticích ..., kresba na papír, 88,5 x 62 cm, 6. srpna 1986

obrazovým artefaktem, který je výsledkem akce, nebo alespoň textovým a grafickým raportem, který má svou specifickou estetiku. Od matematické

náhody, simulované hody kostkou, se obrátil ke zkoumání vztahů pravidla a náhody v přírodních procesech, kde našel svoji nejvlastnější polohu. Mezi jeho charakteristické práce patří např. záznamy postupného opadávání listů na větvičce, které předtím označil čísla odshora dolů (výsledkem je raport s číselnou řadou), nebo lineární záznamy, v nichž zachycoval pohyb stínů stromů či kolísání hladiny řeky. Mimořádným a ojedinělým dílem je akce, kdy během jednoho dne absolvoval pěší cestu ve volné krajině po trase, určené pouhým sledováním slunce – raportem je v tomto případě zákres trasy do mapy. V dosud poslední periodě své tvorby vytvářel gestické záznamy pohybu drobného hmyzu.

Přírodní práce Milana Maura někdy nabývají až kvazivědeckého rázu. Naopak texty, které se stávají součástí výsledného „obrazu“, je obohacují o takřka lyrické kvality („17. května 1993 jsem na své zahradě obkresloval stín vrhaný hrušní a vnímal vůni kvetoucích stromů“). Zejména v osmdesátých letech se objevuje i ekologický aspekt („11. 5. 1983 jsem se v Krušných horách dotýkal umírajících stromů, protože jsem nevěděl, jak jim jinak pomoci“).

Marcel Fišer

